

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : คนจีนโพ้นทะเลรุ่นใหม่: กรณีศึกษาผู้อพยพชาวจีนในประเทศไทย
ไทยด้วยวิธีพินิจเชิงชีวประวัติ

ชื่อผู้วิจัย : หมา เทา

สาขาวิชา : ภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงและสาละวินศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรรมกิตติ์ ธรรมโม

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

: ศาสตราจารย์ ดร.ยศ สันตสมบัติ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

: รองศาสตราจารย์ ดร.อนาโตน โรเจอร์ เป็ดติเยร์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นกรนำแนวพินิจเชิงชีวประวัติมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาชาวจีนโพ้นทะเลรุ่นใหม่ในประเทศไทย เพื่ออธิบายพลวัตของการอพยพย้ายถิ่น ทำความเข้าใจลักษณะการดำรงชีวิตและการพัฒนาในสังคมไทย รวมถึงความสัมพันธ์กับสังคมชาวจีนในไทย และการติดต่อกับประเทศจีน โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์คนจีนอพยพย้ายถิ่นมาประเทศไทยหลัง ค.ศ.1980 แบบเจาะลึก จำนวน 22 ราย ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า

1. ชาวจีนโพ้นทะเลรุ่นใหม่ มาจากทุกภูมิภาคของจีน และทุกระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีทรัพยากรทางความรู้หรือ / และเงินทุนเป็นส่วนใหญ่
2. พลวัตที่ขับเคลื่อนการอพยพย้ายถิ่นของชาวจีนโพ้นทะเลรุ่นใหม่ คือ สถานะทางสังคมที่มีช่องว่างกว้างกว่าเดิมอย่างรวดเร็ว และค่านิยมที่มีความหลากหลายซับซ้อนยิ่งขึ้น ซึ่งเกิดจากการปฏิรูปเศรษฐกิจและเปิดประเทศของจีน
3. ชาวจีนโพ้นทะเลรุ่นใหม่มีบทบาทสำคัญต่อสังคมชาวจีนในไทยมากขึ้น สร้างการแข่งขันกับชาวจีนโพ้นทะเลรุ่นเก่า และคนจีนโพ้นทะเลรุ่นใหม่ที่มาทีหลังแต่มีกำลังทุนที่แข็งแกร่งกว่า ได้สร้างการแข่งขันกับชาวจีนโพ้นทะเลรุ่นใหม่ที่มาก่อนด้วย สังคมจีนในประเทศไทยมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงจากความสัมพันธ์ทางเชื้อชาติไปสู่ความสัมพันธ์ทางธุรกิจโดยใช้พันธสัญญามากขึ้น

4. แม้ว่าเศรษฐกิจ การเมือง นโยบายต่อคนจีนโพ้นทะเลทั้งในจีนและไทย ตลอดจนสถานการณ์ของโลกเปลี่ยนแปลงอย่างมาก แต่การปรับตัวทางวัฒนธรรมของชาวจีนโพ้นทะเลรุ่นใหม่ที่มีความคล้ายคลึงการในบางลักษณะ

5. ชาวจีนโพ้นทะเลรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการมีอิทธิพลเพิ่มขึ้นในทางวัฒนธรรมของประเทศจีนทั้งทางตรงและทางอ้อม ความเป็นจีนกลายเป็นทรัพยากรทางสังคมแบบหนึ่งที่จะช่วยเลื่อนสถานภาพทางสังคมให้สูงขึ้นได้ ผู้ให้ข้อมูลมีทัศนคติต่ออัตลักษณ์ของความเป็นจีนที่หลากหลายไม่ได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีทั้งเชิงลบและเชิงบวก ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ส่วนตัว สถานภาพด้านต่างๆ และผลประโยชน์ของแต่ละบุคคล

6. ชาวจีนโพ้นทะเลรุ่นใหม่มีลักษณะการข้ามชาติอย่างเห็นได้ชัด พวกเขาได้เชื่อมประเทศจีนและประเทศไทยผ่านการติดต่อสื่อสารกับญาติพี่น้อง ความสัมพันธ์ทางสังคม อาชีพการทำงานและวิถีทางการทำมาหากิน

Title : New Generation of Overseas Chinese :A Case Study of
Chinese Immigrant in Thailand with Life History Method

Author : Mrs. Ma Tao

Program : Mekong and Salween River Basin Study

Thesis Advisors

: Lecturer Dr. Thammakit Thammo	Chairman
: Professor Dr. Yos Santasombat	Member
: Associate Professor Dr. Anatole Roger Peltier	Member

ABSTRACT

This research applied the life history method in studying a new generation of overseas Chinese in Thailand. This research is an attempt to understand the dynamics of migration and aims to describe their generation's living situation, development in Thailand, relationship with the Chinese community in Thailand and the communication with China. Data was collected through in-depth interviews. Interviews were carried out in Bangkok, Chiang Mai and Chiang Rai with 22 Chinese immigrants who came to Thailand after 1980.

The conclusion of the research are:

1. The respondents of this research were from all regions of China. Most of them possessed cultural resources and/or economic resources
2. The dynamics that drove these respondents to migrate to Thailand were the gap of economic and social status that has rapidly stretched wider and the complexing of values that have become diverse resulting in China's reform and opening up.

3. The new generation overseas Chinese play a more important role in Chinese society of Thailand and are able to compete with the old generation overseas Chinese. The new generation who came later have more economic capital enabling them to compete with the old generation who came earlier. Chinese society in Thailand has gradually moved from a status society to a contract society.

4. Although, there are many changes in the world situation, China and Thailand's political economic situation and overseas Chinese policy, nevertheless the way of cultural adaptation between the old and new generations have no significant differences.

5. The Respondents in this research have been getting benefit directly and indirectly from the economic growth of China and the increasing influence of Chinese culture. Chineseness has become a social resource which helps them to move higher up the social status. Based on each person's personal experience, social status and benefits, the respondents' identity of China is not uniform.

6. Transnationalism of the new generation overseas Chinese is noticeable through connection with relatives, social relations, occupation and similar ways of making life.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร.ยศ สันตสมบัติ ที่ได้กำกับทิศทางวิทยานิพนธ์ทั้งหมดโดยแนะนำ แสดงข้อคิดเห็น และเปิดมุมมองที่กว้างขึ้น ตลอดจนถึงตรวจแก้ข้อบกพร่องต่างๆมาตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาอีกสองท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรรมกิตติ ธรรมโม และรองศาสตราจารย์ ดร.อนาโณ โรเจอร์ เป็ลติเยร์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และคอยเป็นกำลังใจในการฟันฝ่าอุปสรรคตลอดมา

ขอขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนที่เสียสละเวลาและยินดีแบ่งปันประสบการณ์ชีวิตของตัวเองด้วยความเต็มใจ

ขอกราบขอบพระคุณครอบครัวสุเมตติกุล ที่ให้กำลังใจและเป็นที่ปรึกษาเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ในประเทศไทย ตลอดเวลาที่ผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และเมื่อศึกษาในระดับปริญญาโท

ขอกราบขอบคุณ อาจารย์ดิเรก อินจันทร์ เพื่อนนักศึกษา ที่ช่วยอ่านและจัดเกลาภาษาไทยให้ดีขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า และขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกๆ ท่าน ที่ไม่ได้กล่าวนามในที่นี้ แต่ได้มีส่วนช่วยเหลือในด้านต่างๆ ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ประโยชน์อันพึงได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ขอให้เป็นที่เกตุติตาคุณแต่บิดามารดาผู้ให้กำเนิด และความรักที่มีให้แก่สามี และลูกชาย

หม่า เทา